

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 18 Novembre 1885.

Dacă e permis să împărțim sărăcia poporului după ținuturi, atunci fără îndoială vom ajunge la rezultate nu îmbucurătoare. Vom vedea adevărat, că deși e proverbială sărăcia la noi în Ardeal, sunt totuși ținuturi, unde prin grija unor elemente de ordine s'a croit o soartă mai puțin apăsătoare pentru sârmanul țeran.

Aceste ținuturi însă dispar în noianul de sărăcie, care a înglodat comitatele cele mai multe, sărăcie, care ne umple de fiori.

Sunt diferite cauzele sărăciei celei mari la poporul român, căci deocamdată numai la a lui sărăcie vom reflecta; sunt multe și diferite cauzele acestea, și proverbiala nepăsare a administrațiunei față cu ticăloșia provenită din sărăcie.

Vom avea astăzi înaintea ochilor nostri comitatul Târnavei mici.

Țările acestea adunarea generală a acestui comitat a votat 10,000 de florini pentru reuniunea de maghiarizare din Cluș.

10,000 de florini nu sunt bani mulți la un comitat cum este și cel al Târnavei mici, — și ei nu sunt mulți, când e vorba de un scop cultural, pentru care e entuziasmat poporul, din a căru sudoare s'au stors acești bani, și nu sunt mulți, când poporul este până la disgust în îmbelșugare. Între asemenea împregiurări aruncați pe fereastră 10,000 de florini, după cum s'a făcut acum cu reuniunea de maghiarizare, tot nu se simte, — căci celui ce are, i se va da.

Dacă privim adevărata stare a lucrului, apoi trebuie să ne indignăm, vădând cum se joacă cei dela comitat cu soartea nefericitului popor, și aceasta tocmai între împregiurările cele mai critice, ca și cari Dumneșeu cel îndurătoriu să nu mai trimită asupra acestui popor cercat.

Este în deobște cunoscut, că anul acesta nu se poate înregistra între cei mai mănoși.

Forța economică a comitatului Târnavă mică este mai cu samă culesul viilor.

De vre-o 10 ani de țile culesul așa a fost de slab, încât sârmanii economi au venit la marginea desperării și voiesc să taie viile din rădăcină.

Trebuințele de toate țilele le acopere puținul cucuruz și grâu, însă acestea deabea pot scuti pe popor de foame între condițiile cele mai favorabile.

Despre economia de vite nu ne este permis să vorbim, și nu ne e permis să vorbim acum, când prețul vitelor a scăzut așa de tare, încât cu

prețul unei vite bine grigite nu poți asigura nutrețul alteia nici până la cântatul cucului.

La 27 Iuliu a. c. s'a descărcat o furtună asupra comitatului Târnavă mică. Poporul Țice că a fost bătaia lui Dumneșeu. Comunele: Tirimia mare și mică, Odricheiu, în parte Lasleu românesc, apoi Șoimușul românesc, Sant Martinul, Coroiul, Balavásár, Kis-Kend, Nagy Kend, Fúletelke, Agriștiul au fost zdrobite cu desăvârșire. Piatra a fost de o mărime ne mai pomenită, zdrobit-a tot ce aflat, încât pe urma ei a rămas pământul gol.

Viile sunt zdrobite, încât oamenii nici 5 ani de țile nu mai sperează roadă.

Cucuruzele au trebuit cosite spre a putea asigura nutreț pentru vite, deoarece earba a fost zdumicată până la rădăcină.

Nici cartofii în pământ n'au rămas neatinși de această bătaie a lui Dumneșeu.

Bieții oameni au rămas muritori de foame, și ca batjocura să fie și mai mare, esecutorii de dare scoteau pe bieții oameni din colibele improvizate, căci coperișele caselor erau zdrobite și nu mai dau adăpost contra vântului și a ploaiei.

Fără considerare la reuniunea de maghiarizare tempestatea a nimicit rodul ungerului de o potrivă cu cel al românului, și ciorgariul de „fél nemes ember“ din Korod Szt Márton plânga alături cu românul rămas cu pelea pe ruinele muncii lui de un an.

Toată suflarea credea, că comitatul va veni și va alina durerea acestor nefericiți.

O a și alinat.

Un plus de 2 procente de dare va avea bietul infortunat să mai plătească din proverbiala sa sărăcie spre a putea parada domni dela comitat cu 10,000 flor. pentru reuniunea de maghiarizare, și Țiarele se poată striga: eată comitatul cel înflăcărat, care scie aduce jertfe pe altariul patriotismului.

Să fim bine înțeleși. În aproape jumătate comitatul poporul moare de foame. Copii zdrențoși umblă din ușă în ușă, cerșind o bucățică de mămăligă mucedă. Mititeii în leagăn își înalță mâinile și plâng, căci nu sciu să ceară și esecutorul de dare restoarnă leagănul spre a bate în tobă strențele, cari mai apărau pe prunc contra gerului. Din prețul acestora se va zidi palatul maghiarizării în Cluș.

Este tiranie actuala tractare a poporului, cu sistem este el înpins spre desperare și aceasta spre gloria patriotismului modern.

Un singur glas s'a ridicat contra votului comitatului. Protopopul Macaveiu a fost bărbatul,

care a avut curagiul a spune adevărul și a protestat contra unor asemenea nelegiuiri.

După a noastră părere suntem la marginea prăpastiei și economicesce și politicesce.

Poporul până acuma rabdă ger, foame, sete, rabdă amarul, vădându-și copilul lipit pământului și în pericol de a peri de foame.

Poporul rabdă, căci el nu scie despre prada ce se face cu banii storși din sudoarea muncii lui.

Nu este bine ca poporul să scie despre conclusele cele dela comitat, și dacă nu e bine să o scie poporul, e bine să o scie lumea cultă.

Pressa română va lua act despre sila ce se face poporului român, și aceasta spre a se constata la timpul seu, că ea a făcut tot ce i-a fost posibil în fața curtei cu jurați din Cluș.

Revista politică.

Ministrul president al Ungariei dl Coloman Tisza iubilează.

Sâmbătă au fost primiți capii bisericesci catolici, cărora le mulțăm ministrul president accentuând, că buna înțelegere dintre stat și bisericile diferite trebuie să fie perfectă, și fie-care cetățean de ori-ce religie ar fi, fără considerare la sentimentele sale religioase trebuie să lucre pentru propășirea statului. Pentru această idee se luptă el și pentru aceasta se roagă de reprezentanții bisericii catolice, să nu lipsească nici de aci înainte de sprințul lor.

Duminecă s'a prezentat între alții și dl M. Brennerberg comitele suprem al Sibiuului, urându-i multe lucruri bune și frumoase ministrului, dar accentuând, că fără de a fi însărcinat din partea congregațiunii comitatense sau a vre unei partide.

Ministrul răspunde astfel: „Ve mulțămesc pentru prezența DV. amicală și voiesc să mi esprim speranță, că și aceia de unde veniți DV. și cari încă acum sunt îndoielnici, — se vor convinge, că în această țeară ori-care fiu al ei poate fi fericit păstrându-și naționalitatea, și că afară de granițele ei n'are nimic ce căuta. Ve repet mulțămitele mele. (Éljen)!!“.

Feriți cei ce cred toate câte li se spun într'un moment de bună inspirație.

Corpurile legiuitoare ale României s'au deschis Vineri în 15 a l. c. prin mesagiul re-

FOIȚA.

Leul dela Avrès

de
Alecsandru Dumas.

(Trad. de V. G.)
(Urmare)

— Aceasta se petrece pe timpul când ochiesc animalul, căci îl ochiesc din momentul, în care îl zăresc. Îndată ce este la cincisprezece pași departe de mine, este al meu. Dar adeseori, de când m'am familiarizat cu el, greșesc anume una, sau două ocațiuni de a trage; află o plăcere posomorită și teribilă a'mi prolongi senzațiunile. În fine slobod lovitură. Din momentul, în care nu'mi simțesc carnea sfâșiindu-se sub ghiarele lui, și oasele mele care strig sub dintele leului, sunt scăpat. Atunci ochiul meu privește în direcțiunea fumului: sau este mort, sau el singur me caută, sau se retrage încetșor. Leul nu fuge nici odată. Dacă este mort și ceea-ce rar se întâmplă, — dintre douăzeci și cinci de lei, n'am ucis repede decât numai patru, — dacă e mort, aștept să fie mort cum trebuie, ca trăsăriturile corpului seu să înceteze. Este mult. Animalul este așa de puternic, că'i trebuie multă osteneală până ce 'și dă sufletul.

„Dacă nu mai mișcă, sunt liniștit, este mort și încă cum se cade. Leul este un animal cu mult prea fin înșelând pe om, este bun pentru lup și pentru vulpe. Dar dacă nu mișcă, dacă e mort, me apropii, îl privesc, maiestos și totdeauna grațios, culcat pe pământul rupt; apoi după cum țiam spus, îmi pare rău, îl compățimesc și frigul fu cu deuce grade mai jos de zero; sudoarea me îneacă, simțesc, strecurându-se câte o picătură de apă din fie-care păr de pe corpul meu; toți nervii mi se slăbesc, corpul întreg mi se moleșesc, caut o peatră unde să șed și îmi vine a plânga ca și un copil.

— Dacă animalul nu este mort, îmi îndoiesc precauțiunea, arunc carabina mea; — cea dântăi de care me servesc este totdeauna o carabină de Devismes, ca una care este mai sigură; o iau pe aceea care așteaptă culcată lângă mine și continuu focul până ce e mort.

— Dacă se retrage, me retrag și eu.

— Îl voi regăsi în Țiua următoare, mort sau slăbit prin perderea sângelui. Leul rănit este un adversar mai periculos, pentru că omul acest atom slab se încumetează al urmări.

— În acest cas me întorc sub cortul meu ca cuprins de friguri. Nu dorm; tresar la fie-care sgmot; sunt în picioare deodată cu Țiua și aștept raporturile cu totul turburat și abia respirând.

— Ai voit a cunoaște istoria senzațiunilor mele iată-o. Acum pot relua firul povestii mele?

— Da; dar te previn, că sunt un aspru întrepunător și că voi face ca să dureze narațiunea ta cât se va putea mai mult.

— Fă; îți aparțin cu corp și suflet în timpul acestei sêri.

— Ascult.

II

Ucisesem leoaica în 19 Iuliu, reluă Gerard și din 19 până în 27 Iuliu, căutasem zadarnic, deși cu statornicie leul. Me aflam sub cort, cu opt sau deuce arabi, unii ai mei, alții indigeni, de acolo unde me aflam. Vorbeam la nimicuri.

— Despre ce?

— De leu, ce naiba! Doar când cineva se duce să vêneze lei nu va vorbi altceva de cât despre lei... Un arab bătrân îmi istorisia o legendă datând de mai mulți secol și a cărei eroină era o fată din tribul seu.

— Și un leu eroul?

— Da, un leu.

— Să aȚim legenda, mai cu samă că e cam teribilă.

— Teribilă și filosofică, Arabii sunt primii filosofi ai lumii, filosofi practici, bine înțeles.

— Ascult.

gal ce'l publicăm la alt loc. Jurnalele de dincolo cred, că nici când mesagiul tronului n'a fost mai puțin însemnat acum. El cuprinde lucruri și se resțide de nenumărate ori, — și chiar asupra cestiunii orientale se exprimă foarte rezervat, accentuând numai în terminii cei mai generali bunele relațiuni conformare a statului român cu voința puterilor europene.

După cetirea mesagiului, s'a purces la constituirea camerei, alegându-se: Dl general Lecca de president cu unanimitate ear de vice-presidenți: I. Agarici, G. Chițu și I. Cămpineanu cu majoritate de voturi.

Alegerile generale pentru reînnoirea Camerei comunelor au început de câte-va zile în Anglia. Nici odată consultațiunea electorala nu s'a angajat în Marea Britanie în condițiuni așa de interesante și așa de nouă, ca aceea ce a început zilele trecute și care va ține până la 8 Decembre st. n. Dela alegerile din 1880, cari răsturnară partidul Beaconsfield și aduseră pe dl Gladstone la putere, s'a transformat totul: legile, oamenii, partidele, ideile, programele. În 1880 nu erau decât 3 milioane de alegători; astăzi sunt 5 milioane. Din 35 milioane de locuitori ce numără Regatul Unit, nu sunt decât 7 milioane de adulți din secul bărbătesc. Dacă se scoate din această cifră: străinii, vagabunzii, populațiunea închisorilor și a asilurilor de alienați, se va vedea, că Anglia are astăzi aproape sufragiul universal.

Resultatele alegerilor cunoscute până ieri, sunt precum ne-a anunțat Agenția Havas, 113 conservatori, 108 liberali și 9 irlandezi. Acestea dovedesc lupta inversunată dintre conservatori, parneliști și liberali.

Nu se poate prevedea de sigur rezultatul definitiv al alegerilor. Ori și cum se crede, că până în sfârșit victoria va fi tot a torilor, cari împreună cu deputații irlandezi, vor forma majoritate în noua Cameră a comunelor.

E știut că trebile în Franca, de când cu nouăle alegeri s'au cam incurcat, astfel că ministerul nu e la nici un moment sigur de existența sa. De aceea dl Brisson a făcut până acum în diferite locuri și cu diferite ocațiuni mai multe declarațiuni, ca să poată pipăi pulsul majorității din cameră.

Între cestiunile pendente, cari au făcut mult sânge rău între francesi, e și cestiunea evacuării Tonchingului.

Spre a discuta asupra întrebării acesteia a fost esmisă o comisiune specială, în a cărei ședințe mai recente ministrul president, spriginit de ministrul de război generalul Campenon, s'a declarat că se poate de franc în contra evacuării Tonchingului, deoarece dacă s'ar face acest lucru el ar fi în contra prestigiului, onoarei și intereselor francese.

Dacă majoritatea camerei nu va împărtași vederile dlui Brisson, ceea ce este de temut, — atunci va ajunge lucrul la o crasă serioasă, care probabil că nu se va putea aplană cu simpla demisiune a cabinetului.

Mai bine d'o sută de ani înainte de a intra și eu în trib, — se afla în acest trib chiar o fată tineră foarte desprețuitoare față cu cealaltă, nu din cauză că ar fi fost mai bogată decât cealaltă; tatăl seu nu posedă decât calul și pușca sa; dar ea era foarte frumoasă și frumusețea ei o făcea disprețuitoare.

Într'o zi mergând să taie lemne în pădurea vecină, ea întâlni un leu. Ea nu avea la sine altă armă, decât numai un topor mic și chiar să fi avut, cu toporul, pumnalul, pușca și carabina, ea n'ar fi încercat să se servească de ele, atât era leul de puternic, mândru și maiestos. Ea începă a tremura din toate membrele, încercând să strige după ajutoriu, dar căutându-și vocea înzadar și crezând că leul i-a făcut semn ca să-l urmeze pentru a o sfășia în locuința lui și în cutare loc de predilecțiune; căci leii nu sunt în cutare loc de predilecțiune; deși chiar comodi. Nu le este destul numai a se hrăni, le place înse să mănânce în niște condițiuni de sensualitate, care să satisfacă toate finețele organizațiunii lor.

— O admit aceea, iubite Gerard; dar e acolo un lucru ce mi l'ai spus și pe care nu-l înțeleg bine.

— Care?

— Ai dis într'un loc: „crezând cumcă leul i-ar fi făcut semn să-l urmeze.“

Mesagiul Tronului

pentru deschiderea ordinare a corpurilor legiuitoare din România.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Ântăia mea cugetare, aflându me în mijlocul reprezentățiunii naționale spre a ve ura buna-venire, este de a mulțami țerei pentru simțemintele ce mi-a exprimat cu atâta căldură la pierderea dureroasă a prea iubitului meu părinte. Această spontană manifestare a fost singura mea mângâiere și o dovadă mai mult de strânsă legătură ce me unesce cu națiunea.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Având o pozițiune tare și bine lămurită, fiind în relațiuni cele mai amicale cu toate statele, am seamă, cu liniștele, înse de desfășură dincolo de Dunăre. Neamestecul nostru într'un conflict, în care mai înainte de toate trebuia să se pronunțe puterile semnătoare a tratatului din Berlin, era dela sine indicat. Cu toate acestea nu am putut să nu simțim o vie părere de rău, când îngrijiri s'au ivit, că pacea generală ar putea fi turburată; așa pace atât de trebuințioasă desvoltării tuturor, ear mai ales nouă, cari avem încă atât de mult de lucrat pentru a ajunge la acel grad de desvoltare și de progres care aspirăm cu toții.

Tratatele noastre de comerț au început a ajunge la termenul lor și a fi denunțate. Tot odată regimul tarifului autonom s'ă aplicat statelor, cari nu aveau convențiunilor comerciale. Guvernul meu va prezenta domniilor-voastre tarifele cele nouă, d'impreună cu elementele necesare, pentru a stabili o stare de lucruri corespunzătoare cu interesele actuale ale țerei, și care va forma baza convențiunilor viitoare. Cu părere de rău am văzut, că aceste dispozițiuni generale, de un ordin creat economic, au fost privite de Franca ca îndreptate în special în contra ei. Intemeiați încă pe vechile simpatii dintre amândouă statele, sunt încredințat, că vom ajunge la o comună înțelegere, pentru a satisface interesele legitime ale fie-cărei părți.

Situațiunea economică și prin urmare financiarele țerei n'au putut să nu fie atinse de reaua recoltă a anului trecut și de crisa, care trece chiar peste limitele continentului european. Sperăm însă, că răul de care suferim nu este decât trecătoriu, și putem constata, că ne aflăm la începutul unei ameliorări reale.

Guvernul Meu va prezenta situațiunea tesaurului public și împreună cu bugetele, măsurile destinate a asigura și mai bine echilibrul bugetar.

În fața unei stări de lucruri, care prezintă oarecari dificultăți guvernul Meu a crezut de cuviință a amăna o parte a lucrurilor publice, pentru cari ați votat sumele necesare. Cu toate acestea, în decursul anului viitoriu, aproape șase sute kilometri de căi ferate vor fi puse în circulațiune. Cea mai importantă dintre aceste linii nouă, care duc spre Dunăre la Fetesci, va regula într'un mod mai lesnicios comunicarea cu Dobrogea. Terminarea studiilor pentru porturile Brăilei și a Galațiilor va permite ca aceste lucrări să fie executate cât mai curând, dând o nouă viață acestor orașe însemnate.

Armata continuă desvoltarea ei normală. Și în anul acesta am putut constata progresul ei în creștere. Putem avea toată încrederea, că ea va fi totdeauna la înălțimea misiunii, căci ea are deplină

conștiință că onoarea și neatârănarea țerei îi sunt încredințate.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Aveți din sesiunile trecute mai mute proiecte de legi însemnate în discuțiunea domniilor-voastre. Guvernul Meu va mai prezenta și altele, menite a îmbunătăți treptat toate ramurile activității noastre.

Pătruși de acelaș patriotism, care n'a încetat de a insufla mai multe generațiuni în opera renascerei noastre naționale, veți pune, sunt oare, și de astă dată, tot zelul și activitatea domniilor-voastre, pentru ca lucrările sesiunii acesteia să întărească și mai mult temelile, pe cari s'a ridicat Regatul României.

Dumnezeu să ve bine-cuvânteze lucrările domniilor-voastre!

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele consiliului ministrilor, ministru de interne și ad-interim al afacerilor străine, I. C. Brătianu.

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice, D. Sturdza.

Ministrul agriculturii, industriei, comerțiului și domeniilor, A. Stolojan.

Ministrul resbelului, general-adjutant Sl. Fălcoianu.

Ministrul justiției și ad-interim la finance, C. Nacu.

Ministrul lucrărilor publice, R. Mihai.

Răsboiul dintre sârbi și bulgari.

Bulgarii au trecut granița, respingându-i pe sârbi pe toată linia și ocupând Pirotul.

Grosul armatei a noptat în jurul orașului, deoarece ce se presupune, că sârbi l-au subminat. Dacă și se luat refugiu în sârbi de mijloc de barbă, — dice „Neue freie Presse“ în numărul său de ieri, cari însă bulgarilor numai puțin le-ar putea strica, cu atât mai mult însă sârmanilor locuitori Pirotului, — atunci ei și au păpat și ultimul rest de simpatii, pe care l-a avut cineva față cu ei.

Prin astfel de mijloace sârbi dau numai fitil amărăciunii bulgarilor și sporesc crudelițiile. Căci bulgarii provocați pot la rândul lor și ei să se folosească de represalii.

Eată câteva sciri telegrafice dintre cele mai nou venite:

25 Novembre.

Lom Palanca. — Capitan Uzunoff, comandantul fortăreței Vidin, a primit ieri doi parlamentari sârbi, cari desfășurând steagul alb, au propus un armistițiu de 24 ceasuri. Se find la o refușat armistitiu. Armata bulgară se ține la Inova, Capitenovca, Cherembec și Ceisee. O parte din oraș este arsă.

Sofia. — Ieri sârbi fură goniți după înălțimile ce domină valea Pirotului, lăsând prizonieri în mâinile bulgarilor, un comandant de brigadă și 70 soldați. Armata princiară înaintează spre Pirot.

Colonelul Nicolae a primit din partea colonelului Topalovitch, în numele regelui Milan, propuneri de armistițiu, comandantul bulgar a refușat, neavând asemenea ordine de la principe.

— Da.

— Ei bine?

Amida clătina din cap și și aruncă ochii cătră cer; ceea ce se putea înțeleg prin aceste cuvinte: „Ah ba da, nu este el așa de dobitoc.“

Eu insistai și Amida îmi explică gestul seu.

Resultă următoarea explicațiune.

Leul este un magnetisator mult mai forte decât Mesmer, decât Puységur și chiar decât Marcillet.

Leul privesce pe om, îl farmecă, îl adoarme, se prefacă că este urmărit de el și omul se deșteaptă mâncat.

Se înțelege că voiam să aflu tradițiunea.

Amida îmi spuse, că într'o zi în societate cu unul dintre camaraziții sei întâlni un leu; leul încercă d'ai fermeca pe amândoi; dar fermecarea, care influințase pe deplin asupra companionului de jumătate. De acolo urmă, că conservând și liberul arbitriu, făcū tot posibilul pentru a întoarce pe nefericitul magnetizat de a se supune teribilului magnetisator; dar trebui să-l rog, să-l conjur, să-l țin chiar de haina sa, Arabul își înțepenise picioarele pe urmele leului; ceea ce vădând el Amida, pe când încă nu era fără de jumătate beat, orbit, târât, se retrase îndărăpt cu prudență.

Acest punct lămurit, și legenda acceptată de mine, Gerard continuă:

— Tineră fetiță se opri în loc, tremurătoare și așteptând ca leul să-i facă numai semnul să l urmeze, leulând contră spre marea ei mirare, ea văzdu pe leul apropiindu-se de ea, suridându-i și închinându i se după maniera sa.

Ea își încruciașă mâinile pe pept și i dișe:

— „Dle, ce poruncesci umilei tale servitoare?“

Leul nu-i răspuse nici mai mult nici mai puțin decât ar fi putut face „Orosmanul“ lui Voltaire sau „Saladinul“ lui Favart:

— „Când cineva e frumoasă ca tine, Aissa, nu este o servitoare, este o regină.“

Aissa înveselită de dulceața stranie ce o cuprinse, vorbindu-i vocea interlocutorului și uimită în acelaș timp, că acest frumos leu, pe care nu l cunoscea de loc și pe care credea că l-a vădut acuma de prima dată, îi sciū credele.

— „Cine v'a spus cum me chiamă pe mine, dle, — întrebă tineră fetiță.“

— „Aerul, care este amoresat în tine și care a petrecut în pērul teu, ducându-ți în el parfumul roselor dicēnd: „Aissa;“ apa care este inamorate și care după-ce și-ai scaldat picioarele va uda muscili din peștera mea, exprimând: „Aissa!“; pasărea, care este jaluzera de tine și care de când te-a auzit cântând, nu mai cântă și moare de supărare dicēnd „Aissa!“

Sofia. — Astăzi liniște. Din prinsonierii sârbi spun, că în lupta de ieri armata lor era abătută și nu voia să se bată.

După numărul celor căzuți pe câmp, se pot număra cinci sârbi morți pentru un mort bulgar.

Nu e adevărat, că prinsonierii și răniții suferă; din contra ei sunt tratați și îngrijiți foarte bine de bulgari.

26 Novembre.

Vidin, 10 oare seara. — Generalul Leșianin a parlamentat din nou pentru armistițiu. Comandantul cetății a respins cererea; după care bombardarea, continuând până noaptea, a cauzat mult rău sârbilor.

Taribrod, 6 oare seara. — Bulgarii luptând la 4 kilometri de Piroc au scos pe sârbi din pozițiile ce ocupau în stînga. Întunecul a oprit aci operațiunile.

27 Novembre.

Calafat. — Generalul sârb Leșianin a cerut ieri comandantului dela Vidin încetarea ostilităților și folosindu-se de timp, a înaintat cu trupele asupra întărilor; dar bulgarii l-au respins, făcându-l să lase pe câmp ca la 2000 oameni.

In aceeași zi sârbii au fost gonțiți și din pozițiunile dela Arceu de trupele dela Lom-Palanca. Este vorba de o bătălie decisivă la Vidin.

Sofia. — Demersurile reprezentanților celor trei puteri pe lângă guvernul bulgarilor au fost spriginite și de reprezentanții Angliei și Italiei. Guvernul încă n'a răspuns.

Sofia. — Bulgarii au intrat în Piroc. Resultatul luptei de astăzi, care a fost serioasă, nu e cunoscut încă.

Sofia. — Trupe, artilerie și munițiuni se îndreptează neconținut spre Sârbia.

Sofia. — Bătălia în fața Pirocului a început dimineața la 7 oare. Sârbii se întindeau pe înălțimile ambelor părți ale orașului în spre Niș. Ei băgară în acțiune patru divisiuni.

Bulgarii i-au atacat în trei coloane, și după o luptă învâșunată, sârbii părăsira pozițiile dela stînga orașului; lupta mai urmă cât-va timp la dreapta, și apoi bulgarii atacând cu baioneta, sârbii se retraseră în disordine.

Trupele princiare ocupară Pirocul și înaintară avant-posturile câte-va kilom. dincolo de oraș.

La patru oare, trupele bulgare sosind la cinci kilometre aproape de Piroc, sârbii începură un foc de artilerie, care tinu până la 5 oare și jumătate: dar nu putură scoate trupele bulgare din pozițiunile ce ocupau.

Ne așteptăm aci la o bătălie.

28 Novembre.

Sofia. — Situațiunea spre Vidin nu s'a schimbat. În fața Pirocului.

Bătălia a început aci dimineața la 7 oare.

Liniile sârbe, plecând din creștetele, care domină orașul la dreapta și la stînga, se întindeau în direcțiunea Nișului până la niște înălțimi, care se ridică la 10 kilometre în dosul Pirocului

Armata sârbă era compusă din 4 divisiuni.

Din partea lor bulgarii puseseră în linie cea mai mare parte din forțele lor.

După o vie canoadă, sârbii evacuară pozițiunile în care se stabiliseră, la stînga orașului. Dar la dreapta opunerea a fost mai mare. Lupta mai ține.

Tinera fetiță roși de bucurie, se făcu că și ia vîlul de pe față și prefăcându-se în adevăr că și-l ia, îl rupse, pentru ca leul să-i vadă veselia ei.

La urmă fie lingușitorul un leu sau o vulpe, fie înșelatul o fetiță tineră sau un corb, veți vedea, rezultatul lingușirii este totdeauna acelaș.

Leul care până acuma hesitase d'a se apropia de Aissa, fără îndoială cu sentimentul, care despărția pe Iupiter de femeia, făcu căți-va pași către tinera fetiță! apoi când o vedu devenind palidă în vecinătatea lui teribilă:

— „Ce ai Aissa? o întrebă el cu o voce din ce în ce mai drăgăstoasă și mai neliniștită.

Tinerei fetițe i fu frică d'ai răspunde:

— „Mi-e frică de dta, dle!“ dar ea nu cuteză nici decum și duse:

— „Tuaregi nu sunt lei și mi-e frică de Tuaregi.“ Leul surise cu maniera leilor.

— „Când esci cu mine duse el, nu trebuie să ai frică de nimic.

Dar, reluă tinera fetiță, nu voi avea totdeauna onorul de a fi cu dta. Este târziu și e departe d'aici până la cortul tatălui meu.

— „Te voi reconduce“ duse leul.

(Va urma.)

În centru bulgarii au atacat cu baioneta o baterie sârbească, ear la această oară trupele lor ocupă teren în direcțiunea Nișului.

O ecsplosiune s'a întemplat aci dimineața în oraș. Provine ea dela o magazină de praf, sau dintr'o mână de dinamită? Nu se scie.

O a doua ecsplosiune s'a produs.

E teamă, ca orașul să nu fie minat pe oarecare punte.

29 Novembre.

La trei kilometri de Piroc. 6 oare seara.

Arjan. — Cu toate că orașul nu e ocupat de grosul armatei, tot și actualminte e în mâinile bulgarilor. Numai câteva batalioane au intrat astă seară înăuntru, căci e temere de ecsplosiuni.

Inamicul a fost respins pe drumul Nișului la mai mult de 12 kilometri, în direcțiunea Lom-Palanței.

Aci s'au bătut pe o întindere de 10 până la 12 kilometri.

Aripa stîngă bulgară a început acțiunea înaintând de alungul creșteteilor, pe care inamicul le ocupă la dreapta orașului și de unde trebuî să se retragă în fața focului unei baterii și a împușcăturilor bine nutrite ale infanteriei bulgare.

Acțiunea fu foarte vie, dela 11 până la 1 oară după ameați, pe acest punct; ear un corp numeros de sârbi dispută mult timp bulgarilor un platou unde luase pozițiune. Acestia din urmă trebuî să se retragă pentru un moment; dar îndată făcură din nou ofensivă cu isbândă.

Înăuntru, pe câmpie unde bulgarii grămădiseră mai mult de 16 batalioane spriginite de trei baterii de artilerie, inamicul nu făcu o opunere mare. Se vedeau batalioanele sale retrăgându-se înainte chiar de a fi desfășurate.

Cu toate acestea, o baterie sârbă urmă a îndrepta un foc violent contra a două baterii bulgare stabilite la câteva kilometre la stînga orașului. În sfârșit, pe la 3 oare, focul se potoli și încetă puțin mai târziu.

În acest moment, liniile bulgare urmau mișcarea înainte. Aproape de Piroc, într'o colină ce domină orașul, sârbii ocupau o pozițiune pe care nu o părăsira decât la sfârșitul zilei și după o luptă sângeroasă, în fața focului prelungit și foarte regulat a două baterii bulgare și a unui viu atac al infanteriei.

Această pozițiune dominează drumul, care dela Piroc conduce la Belogradjic și Vidin.

Sunt șase oare. Nu se mai aud decât câteva slobođiri de pușcă ale ariergardei în munți.

Principele va intra mâine în Piroc. El va dormi astă seară în satul Arjan la trei kilometre de oraș.

Nu se scie cifra perderilor suferite de armata bulgară; dar nu trebuie să fie considerabile.

Mai nou: „Neue freie Presse“ primesce cu data 28 Novembre din Sofia următoarea depeșă:

O depeșă sosită dela principele Alecsandru sună astfel:

„Cu privire la nota colectivă a reprezentanților marilor puteri și la declarațiunea contelui Khevenhüller, care prezentându-se în numele suveranului seu, ne declară că dacă vom înainta cu trupele noastre, trupele austriace vor veni în ajutorul sârbilor; considerând mai departe, că intrarea noastră triumfală în Piroc ne păstrează onoarea noastră militară și renumele nostru cel bun, — m'am declarat de învoit, ca să dau porunca trupelor mele pentru sistarea inimizățiilor, ca astfel să se poată începe îndată negoțiarile pentru încheierea armistițiului.“

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Zarand, la 15/27 Novembre 1885. Domnule Redactor! Sunt tocmai 7 oare seara. Me aflu în călătoria mea în Brad. Es tocmai pe stradă, deși tina e până în genunchi, și ce ved! trecătorii stradelor caută spre cer cum cad stelele una după alta. Va fi bătaie mare, de aceea cad stelele — duse unul — atăta oameni vor perî în bătaia, câte stele cad jos. Astfel se continuau vorbele în toată sinceritatea. Nu e vorbă, am stat și eu uimit la jocul stelelor cădețoare, și iute me resolvii a înnegrî această hârtia — până a nu cădea toate stelele și până a nu perî lumea. Dacă ași fi astronom, hârtia mea de bună samă ar umplea foisoara jurnalului St. DVoaste cu un tractat asupra căderii stelelor; nu sum însă de loc astronom, ergo nici nu pot să ve scriu despre stele. Un călătoriu și eu ca alți oameni, permiteți-mi a Ve trâmite câte ceva de prin Zarand.

La 22 Novembre st. n. în sala gimnasiului din Brad s'a dat o reprezentațiune teatrală, s'au jucat piesele „Barba lui Stefan cel mare“ de Baronzi și „Danțul sau mortul“ de V. A. Urechii.

Trupa diletantă a constatat din profesori mai tineri dela institutul gimnasial și din soțiile acestora. Vre-o trei damicele din loc încă concuseră la jucarea pieselor cu multă bunăvoință.

La 7 oare seara — 22 Novembre — sala gimnasială din Brad era îndesată de public. Locurile prime, parterul și locul de stat în picioare nu au ajuns. O parte din doritorii de a participa la teatru a trebuit să se reîntoarcă acasă ne mai căpătând locuri.

Cetățenii români, precum și maghiari, fără deosebire — până la unul au luat parte.

Între oaspeții era și vice-comitele Barcsay din Deva — carele de câteva zile petrecea în Zarand. — Un mare public român a participat și din Baia de Criș, în frunte cu adv. Pop și episcopul gimnasial P. Gligor.

Preoții din comunele învecinate, împreună cu familiile lor erau printre cei d'antâi sosiți.

Prima încercare — după opiniunea generală a reușit. Nu fac critică trupele diletante, ci las această pentru alții. Cutez a duse numai: „înainte, înainte!“

Venitul dela teatru se ridică la 160 fl. v. a.

Acest venit după detragerea speselor, cari sunt mici, va forma „fondul pentru studenții morboși dela institutul gimnasial.“ Se vorbesce, că trupa diletantă în timp de ferii va da încă reprezentațiuni.

Eu duse Doamne ajută. Bine ar fi să se introducă și „seratele literare“ ca în Brașov. Puterile nu lipsesc.

Încă ceva, până a nu fini. Publicul străin a fost adus la teatru român mare parte din curiositate. Veți doamne! Mulți credeau că românii din Brad nu sunt în stare a face ceva de Doamne ajută; de altă parte apoi scopul încă era destul de sănt, ca cel puțin pe un moment să fie uitate încordările politice, cari ne țin în rezervă.

Speranțele diletanților nu au fost în deșert. Publicul i-a spriginit. În unele comune s'au făcut colecte. Așa din Baia de Criș — pe colecta dlui P. Gligor au incurs 35 fl. v. a. În comuna Ribița pe colecta dlui Sida notariu au incurs vre-o 14 fl. v. a.

Am cam lungit-o cu teatrul; să revin la altele de interes comun.

Asupra notariului suspendat Batternay din comuna Criscior s'a finit investigațiunea, și după informațiunile competente s'au descoperit mai multe defraudări și abusuri de oficiu și cu toate aceste nobilul fost notariu e liber. Firesce păgubașii sunt românii, ear defraudantul e un maghiar. Dar nu numai atăta, ci se vorbesce că suspendatul Batternay va fi transmutat la notariatul Mihăleni, în locul dlui Oniț, carele are de cuget — cum se spune, a competa la Criscior. Atăta mai lipsesce numai! Cunosce acum oamenii de pe aici și cu deosebire pe preoții din cercul notarial al Crisciorului; ei speră că vor fi la timpul seu la înălțimea misiunii lor. Orbi ar trebui să fie preoții nostri, când ei prin voturile lor ar trimete pe un fost „pașă“ în spatele altor comune române. De altă parte dl Oniț nu cred a servi cauza unui om, carele este mort materialminte și moralminte.

Feciorul suspendatului Batternay, cu numele Imre, a fost judecat de cătră tabla regiă la 10 ani închisoare grea pentru un omor comis în comuna Zdrapți.

Un alt fecior al numitului notariu în zilele aceste a fost dus la Baia de Criș cu gendarmii — pentru că a scos banii din o epistolă dela posta din Criscior și a plecat cu ei la esposiție în Budapesta.

Cetitoriuil își poate inchipui ce administrațiune va fi esistat în cercul Criscior, când Batternay Atila era notariu, feciorul condamnat la 10 ani închisoare gornic de pădure la fisc; eară cel mai mic, închis pentru furt postal, era esecutor de dare....

Timpul e ploios. Economii s'au ajutat mult fiind vitele la pășune. Au cruțat din nutreț. Prețul bucatelor e foarte scăduț. Vitele sunt mai pe nimic. Lipsa de bani e foarte simțită.

Inteligența română de pe aici, precum și poporul e foarte îngrijiat de lupta șovinistică începută de „Kulturegylet.“ Sper că și aici inteligența se va consolida, lăsând la o parte ori-ce neînțelegeri.

Esop.

Varietăți.

* („Epoca“) este numele unui diar apărut în săptămâna trecută la Bucuresci. „Epoca“ va apărea în toate zilele sub redacțiunea unui grup de tineri liberali-conservatori.

* (Curtea regală din Bucuresci) a luat doliu pe timp de trei săptămâni, cu începerea dela 15 ale curenteii, în urma încetării din viață a M. S. Alfons XII, rege al Spaniei.

* (Asociația ortodoxă română) din Iași a trimis pe câmpul de bătaie medicamente și obiecte de pansament în valoare de opt mii lei.

„Patria” spune, că prințul Emanuel Vogoridi, unul din membrii comitetului, se află în persoană în Bulgaria pentru îngrijirea răniților.

* (Ploaie de stele.) Joi și Vineri seara am fost martorii unui rar și imposant fenomen. Sute și mii de stele cădeau cu mare repeziune și una după alta de pe firmamentul azuriu. Acest fenomen rar, care pe mulți i-a surprins îl explică astronomul Șiaparelli în chipul următoriu: Stele cari cad sunt toate rămășițe dela comete, pe cari le lasă acești

vecinici călători în diferite locuri pe bolta cerească, astfel, că cu timpul cometele se desfac cu totul în nenumerate stelute. Căderea din urmă a acestor stelute, a fost cauzată prin cometa Biela, care era în săptămâna trecută mai aproape de pământ și se poate vedea seara spre meazădi.

Cea din urmă ploaie de stele asemenea celei de acum, a avut loc la 27 Novembre 1872, cauzat tot de acest comet, numit Biela.

Eată ce ni se scriu în această privință din părțile Săcuimei:

„Vineri seara în 15/27 Novembre a. c. pela 6 oare, fiind cerul senin, pe cât ținea hotarul Mikouj-faluului și al Bicsadului în comitatul Treiscaunelor, se vedea foarte bine cum au început a cădea stelele neîntrerupt — de multe-ori se părea că cade zăpadă de foc, căderea se întâmplă dela comună

spre toate patru regiunile. Seara pela 8 oare s'a înorat și prin nori se observă câte o fașă de foc. Noaptea pe la 11 oare a început a ploa. Nu scim ce vor profeti astronomii din acest fenomen. Oamenii nu s'au înspăimântat, ci din contră țiceau de ar prăpădi Dumnezeu lumea, că decât o viață ca asta, mai bine s'eu nu fi pe lume. Alții țiceau că și stelelor li s'a făcut milă de noi, și de cât s'eu ne vadă așa necăjiți mai bine fug și de pe cerul care ne acopere. Alții țiceau, că au cădut stelele acestor comune.”

Loterie. Sămbătă în 28, Novembre. Timișoara: 85 63 40 54 21 Viena: 77 29 9 53 83

Nr. 252.

[1201] 3—3

CONCURS.

Stațiunea de preot în parochia gr. or. Sângeorgiul de Pădure, (Erdő Szentgyörgy) devenind vacantă prin moartea parochului Ioan Brândușe, pentru ocuparea acesteia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Table with 2 columns: Item description and Amount in florins (fl.). Includes items like 'Porțiune canonică', 'Dela 150 familii', etc.

Doritorii a ocupa acest post au a-și așterne suplicele sale instruite în înțelesul legii, subscrisului oficiu protopresbiteral, și tot odată „condiție sine qua non,” concursintele este datoriu a se infățișa la biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta și cuvânta.

Murș-Oșorhei, 1 Novembre 1885.

Oficiu protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Parteniu Trombițaș de Betlen, protopresbiter.

Nr. 696. 1885.

[1205] 1—3

EDICT.

Stefan Fulea născut în Rêhâu, căsătorit și domiciliat în Reci, protopresbiteratul Mercurei, și-a părăsit de 5 ani de zile legiuita sa soție Maria Vasilie Filip fără a se știu bicațiunea lui sau de mai e în viață.

Pentru a răspunde la acțiunea divorțială a soției sale, se provoacă ca în termen de 3 luni dela prima publicare a acestui edict s'eu se prezinte înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i se va pertracta și decide și fără densus.

Dela oficiu protopresbiteral al tractului Mercurei.

Mercurea, la 15 Novembre 1885.

I. Droc, protopresbiter.

Nr. 804.

[1203] 3—3

EDICT.

Nicolae Badiu gr. or. din Veseud, protopresbiteratul Sibiiului, carele în 1 Septembrie 1881 a părăsit cu necredință pe legiuita sa muier Maria n. Dragosim asemenea gr. or. din Veseud, fără s'eu se scie ubicațiunea lui, se citează prin aceasta ca în termen de un an și o zi dela datul de față s'eu prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră procesul matrimonial încaminat de femeea sa, se va pertracta și în absența lui.

Scaunul protopresbiteral al Sibiiului. Sibiu, 1 Iuliu 1885.

Simeon Popescu, protopresbiter.

Nr. 2580.

[1202] 3—3

Licitațiune!

Se deschide concurs pentru liferarea de 1223 1/2 de lemne cuburi metrice pe anul 1886/7 la „Institutul

alienaților” din Sibiu. Ofertele se vor trimite sub cuvertă pe lângă vadiu de fl. 400, în care oferte se va numi grosimea și lungimea lemnului, asemenea se va notifica prețul în cubic metric a lemnului de fag și de carpen. Ofertele se vor prevedea cu timbru de 50 cr. și până la 9 Decembrie a. c. dimineața la 10 oare se vor trimite direcțiunei institutului. Se observă că ofertele, cari nu corespund condițiunilor puse, asemenea și cele întrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 18 Novembre 1885.

Direcțiunea institutului de alienați.

Avis!

Dreptul regalului de cărciumărit împreună cu cărciuma din comuna Zoltan se dă în arândă pe 3 ani la licitațiunea, ce se va ținea în 15 Decembrie st. n. la 10 oare a. m., în numita comună.

Pentru informațiune mai de aproape a se adresa la Primăria comunală din Zoltan sau la „Albina” institut de credit și de economii în Sibiu.

Administrațiunea moșiei.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Novembre 1885.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and train times. Includes a note at the bottom: 'Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.'